

VALSTYBINIS
jaunimo teatras

Atidarymas
55-asis sezonas

Tikiu, kad niekas neišnyksta.
Niekas nėra veltui. Viskas turi savo vertę.

Eimuntas Nekrošius

Atidarymas	4
Erico Lacascade'o <i>Balkonas</i>	7
Kristiano Smedso <i>Vyšnių sodas</i>	13
Krystiano Lupos <i>Austerlicas</i>	21
Eimuntas Nekrošius. Paskutiniai	27
Jaunųjų menininkų platforma <i>Black Box</i>	28

Jaunimo teatras atidaro sceną po rekonstrukcijos. Atidarymas reiškia ne tik statybų darbų pabaigą ir naujas technines galimybes. Tai – kartu ir simbolinis įvykis. Jis ženklina naują pradžią. Teatras pradės sezoną su atnaujintu repertuaru. Jo pagrindas – tarptautinį pripažinimą pelniusių režisierių ir talentingų jaunųjų menininkų darbai. Teatras atsidaro išgryninęs savo tapatybę. Tai – siekis būti moderniu repertuariniu teatru su šiuolaikinio scenos meno tendencijas reprezentuojančiais meistrų ir jaunųjų talentų pastatymais. Jį išreikš įvairus ir intensyvus 55-asis sezonas.

Teatras atidarys sceną su lietuvių publikai pažįstamo prancūzų režisieriaus Erico Lacascade'o premjera pagal Lietuvoje pirmą kartą statomą jo tėvynainio Jeano Genet pjesę *Balkonas*.

Jeanas Genet į XX a. kultūros istoriją įėjo kaip dramaturgas, politinis aktyvistas, eseistas, rašytojas ir poetas. Prieš pradėdamas rašyti, jis buvo valkata ir nusikaltėlis. Dėl šios savo patirties Genet tapo ta asmenybe, apie kurią Jeanas Paulis Sartre'as parašė milžinišką studiją *Šventasis Jeanas Genet*. Retas kuris kitas kūrėjas sugebėjo gyvenimo „dugne“ atrasti filosofines išvagas, kaip tai padarė Genet. *Ar galėtumėt žvelgti į pasaulį ramiai ir atsakingai, nepaisydami to, ką išvysite?* – ši Genet frazė galėtų nusakyti jo kūrybos credo. Pjesė *Balkonas* – vienas geriausių pavyzdžių.

Lacascade'o *Balkono* sumanymas – vakaro nuotykis. Jis apims skirtingas Jaunimo teatro erdves. Sekdami Genet pjesę, spektaklio kūrėjai ketina teatrą paversti *Le Balcon* arba *iluzijų namais* (tradicinis prancūzų viešnamio pavadinimas), kur aukščiausi įvairių valdžių atstovai užmiršta apie savo socialinius vaidmenis bei pareigas. Kas yra vaidmuo ir koks žmogus už jo slepiasi? Šį klausimą kels *Balkono* kūrėjai iš už *Le Balcon* širmų. Spektaklyje vaidins didelis būrys skirtingų kartų Jaunimo teatro, Lietuvos nacionalinio dramos teatro, OKT / Vilniaus miesto teatro ir kitų aktorių.

Suomis Kristianas Smedsas atvyksta užbaigti prieš dešimt metų pradėto unikalaus projekto pagal Čechovo *Vyšnių sodą*. Šis projektas gimė iš pojūčio, kad tam tikri svarbūs dalykai mūsų kasdienybėje ir teatro gyvenime išnyksta. Ir iš poreikio apie juos kalbėtis menine kalba teatre neišbandytais būdais. *Vyšnių sodo* idėjos suburti skirtingų kartų lietuvių teatro kūrėjai kartu su režisieriumi sukūrė į daugelio atmintį įsirėžusį įvykį. Prieš dešimtmetį prasidėjusi kūrybinė kelionė užsibaigs rekonstruotoje Jaunimo teatro scenoje.

Jaunimo teatras neįsivaizduojamas be Eimunto Nekrošiaus vardo. Po trijų dešimtmečių pertraukos – 2016-aisiais – čia sukurtas Nekrošiaus spektaklis *Cinkas (Zn)* vėl išvedė *jaunimteatrį* į tarptautinius vandenis. Prieš metus Anapilin išėjusiam režisieriui atminti šįmet

Italijoje, Lenkijoje ir Rusijoje organizuojami specialūs renginiai, kuriuose dalyvauja Jaunimo teatras ir teatras *Meno fortas*. Lapkritį abu teatrai Vilniuje pakvies į renginį *Eimuntas Nekrošius. Paskutiniai*, skirtą ne vien prisiminti ir pagerbti vieną iškiliausių teatro asmenybių, bet ir įsiklausyti, ką mums byloja paskutiniai Nekrošiaus darbai, apmąstyti režisieriaus kūrybos vertę.

Atsinaujinantis Jaunimo teatras inicijuoja jaunųjų menininkų kūrybos platformą *Black Box*. Ji pradės daryti įgyvendinti kartu su partneriais Lenkijoje (teatras *TRWarszawa*), Vokietijoje (teatras *Volksbühne Berlin*) ir Suomijoje (Helsinkio menų universitetas). Iš pradžių įvyks teatre reziduojančių jaunųjų režisierių – Adomo Juškos, Kamilės Gudmonaitės, Eglės Švedkauskaitės – bei tarpdisciplininio meno kūrėjo Artūro Bumšteino naujų darbų vitrina. 2020-aisiais kai kurie iš jų bus parodyti Berlyne ir Varšuvoje. Tų pačių metų pavasarį kartu su režisieriais Yana Ross ir Kristianu Smedsu pristatysime jų auklėtinių – jauniausios kartos lietuvių režisierių ir suomių aktorių – bendrus darbus.

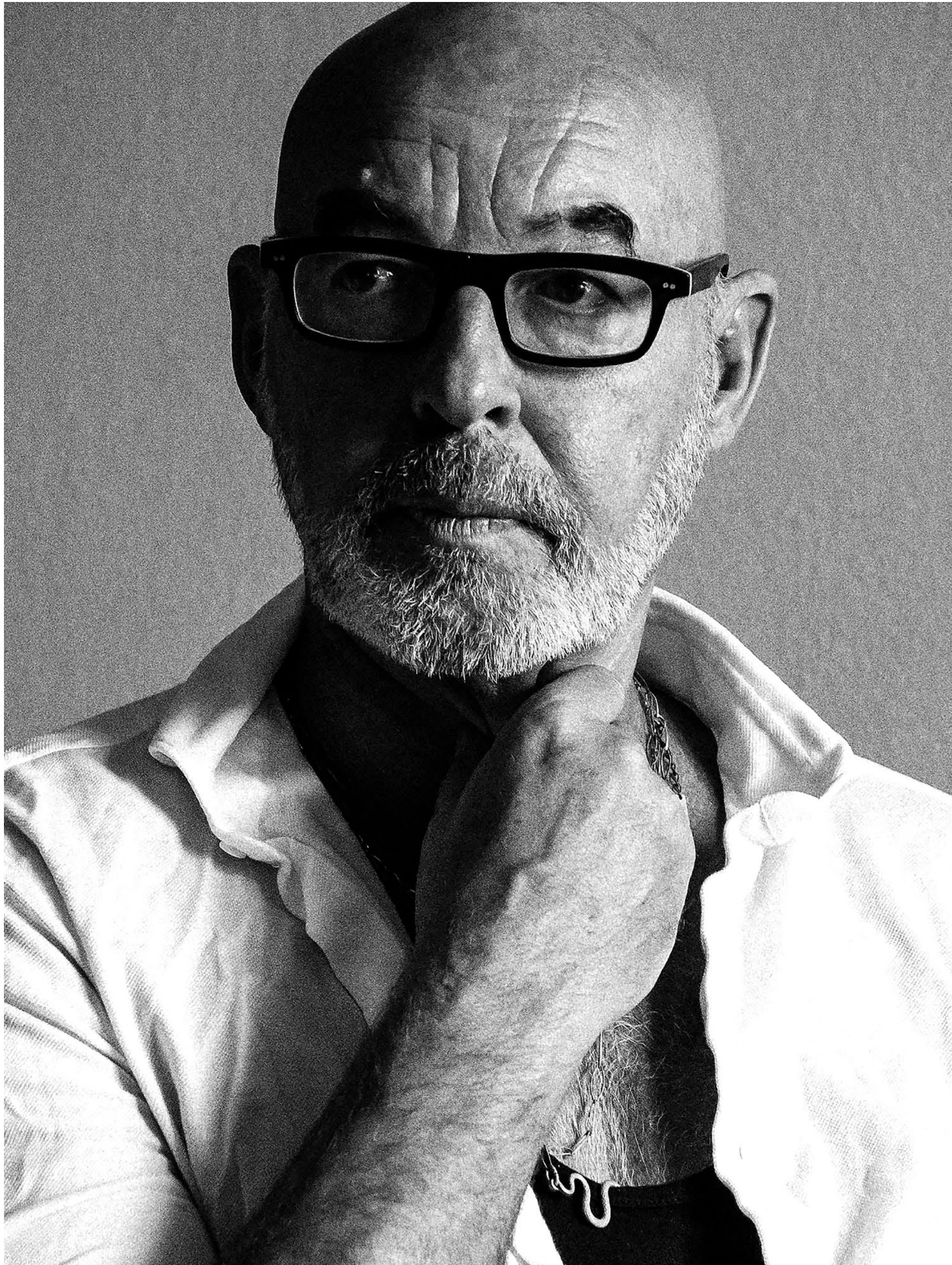
Kol Vilniuje verkiant trūksta vaidybos aikštelių, scena dalysimės su OKT / Vilniaus miesto teatru, teatru *Meno fortas*, Lietuvos nacionaliniu dramos teatru ir kitais teatrais. Savo žiūrovams suteiksime galimybę pamatyti įvairius geriausių mūsų režisierių spektaklius.

55-ąjį Jaunimo teatro sezoną vainikuos naujas legendinio lenkų režisieriaus Krystiano Lupos pastatymas pagal vokiečių kilmės britų rašytojo W. G. Sebald paskutinį kūrinių *Austerlicas*. 2001-aisiais tragiškai žuvęs Sebaldas pelnė tarptautinį pripažinimą kaip vienas įdomiausių amžių sandūros literatūros kūrėjų. Jo negausi kūryba keitė požiūrį į atminties ir žmogaus vietos istorijoje vaidinimą, dokumentikos ir fikcijos ryšį grožinėje literatūroje. Vos kelios Sebald sukurtos knygos buvo išverstos į daugybę pasaulio kalbų ir įkvepia ne vien literatūros, bet ir kitų menų kūrėjus. Rašytojo kūrybinį kelią vainikavęs *Austerlicas* bus išleistas lietuvių kalba prieš pat Krystiano Lupos premjerą.

Gerų ir prasmingų išpūdžių.

Audronis Liuga
Teatro vadovas

Balkonas

Rekonstruotą Jaunimo teatro sceną ir 55-ąjį sezoną atidaro prancūzų režisieriaus Erico Lacascade'o premjera. Su šiuo teatro menininku Lietuvos auditorija susipažino prieš dešimt metų. OKT / Vilniaus miesto teatre jis pastatė originalią Čechovo *Dėdės Vanios* sceninę adaptaciją. Režisierius sugrįžo į Vilnių sukurti spektaklio pagal XX a. prancūzų literatūros klasiko Jeano Genet pjesę *Balkonas*.

Per savo ilgą kūrybinį kelią esate pastatęs spektaklių pagal daugybę klasikinių rašytojų kūrinių. Europoje esate vertinamas už Čechovo kūrybos interpretacijas. Vis tik Čechovas ir Jeanas Genet turi tam tikrų skirtumų. Kas jus paskatino pasirinkti Jeano Genet pjesę „Balkonas“? Kas jums apskritai svarbiausia renkantis naują dramaturginę medžiagą?

Ericas Lacascade'as: Rinkdamasis pjeses, dažniausiai atsižvelgiu į savo troškimus, esamą jauseną: koks tuo metu yra mano santykis su gyvenimu, kas vyksta mano asmeninėje aplinkoje, santykiuose. Pavyzdžiui, Čechovo kūryba mane traukia savo introspekcija, žvilgsniu į vidų. Taip pat išnykusios visuomenės atspindžiais. Anų dienų pasaulis iš tiesų yra dingęs. Gali pajauti tam tikros epochos pabaigą, tam tikram laikotarpiui priklausiusių žmonių mirtį. Konkreti socialinė klasė, tam tikras pasaulis – visa tai dabar, manau, yra išnykę. Tai iliustruoja socialinės bei politinės plotmės suirimas. Dvidešimt savo kūrybinio kelio metų skyriau nagrinėdamas vidurinėsios klasės, kuriai pats priklausau, buržuazijos problemas. Ir dabar šiomis temomis jaučiuosi persisotinęs. Paskutinis mano spektaklis *Dugne* pagal Gorkio pjesę, kuriame kalbama apie gatvės žmones, man atvėrė jau kitas problemas. Ir kita pjesė, kuri šiuo metu man pasirodė savaime suprantama naujų problemų kontekste (teatras, seksas, revoliucija), buvo būtent Jeano Genet kūrinys *Balkonas*.

Iš kultūros ir politikos istorijos žinome, kad balkonas gali reprezentuoti ne tik paprastą erdvę, bet turi ir simbolinę reikšmę – tai susitikimo su tauta vieta. Simbolis, reprezentuojantis galią, hierarchiją ir iš to kylančių svarbių įvykių seką: popiežiai, monarchai, diktatoriai – visų jų revoliucinės kalbos buvo skelbiamos iš balkonų. Šias ir kitas paraleles gana lengvai galima išvėlogti Genet pjesėje. Į kokius esminius aspektus norite atkreipti žiūrovų dėmesį? Kokios temos jums labiausiai rūpi dirbant prie šio spektaklio?

Kaip jūs ir sakote, balkonas iš tikrųjų yra erdvė – terasa. Šią erdvę turi ir teatras. Įprastai ten, viršuje, susėda žiūrovai. Tai reiškia, kad, viena vertus, Genet kalba apie teatrą kaip simuliaciją, ritualą – tai tarsi sinonimai. Taip pat apie išorinio pasaulio tikrovę. Būtent ši samplaika man atrodo įdomi. kažkas tarp to, kas yra tikra, ir kas – ne. Kaip teatras mums gali byloti apie buvimą tarp šių dviejų dalykų – tikrovės ir iliuzijos? Koks aktorių santykis su tikrove ir iliuzija, o koks – žiūrovų? Kaip, pasiremiant šia problematika, gali atsirasti tam tikra žaismė tarp veikėjų, aktorių ir žiūrovų? Kita vertus, tai yra namai, kuriuose dirba prostitutės. Ir galime sakyti, kad Jeanas Genet, pasitelkdamas prostituciją, čia brėžia paralelę tarp politinės galios ir visuomenės. Mat galiausiai šio viešnamio valdytoja tampa šalis karaliene. Tai yra antras dalykas, kurį norėčiau pabrėžti, dirbdamas su aktoriais. Trečias dalykas – tai sukilimas, kurį junte, kuris šurmuliuoja už langų, – jis kyla.

Su sukilimu susijusi bendra nesaugumo, prastų sąlygų, neužtikrintumo dėl ateities atmosfera. Maištas prieš nustatytą valdžią. Ir tai, atsižvelgiant į visus įvykius, kuriuos matome Europoje, mane taip pat domina. Visuomenėje, kurioje turtingi vis turtingė-ja, o vargšai vis labiau skursta.

Kalbant apie tikslų realizavimą, kaip klostosi jūsų darbas su trupe? Su kokiais iššūkiais susiduriate režisuodamas Balkoną?

Pagrindiniu iššūkiu tapo pats tarpkultūriškumas. Kaip pritaikyti mano įsisavintą kultūrą, teatro viziją prie tos, kuri yra čia, prie tos kultūros ir teatro praktikos, kurią menkai pažįstu? Kaip dirbti šiame skirtingų kultūrų ir praktikų dialoge, siekiant sukurti prancūziškai lietuvišką hibridą, kuris būtų tuo pačiu savitas ir išskirtinis?

Ne paslaptis, kad dirbate su skirtingais menininkais visame pasaulyje. Pirmą sykį į Lietuvą atvykote prieš dešimt metų ir dirbote su Oskaro Koršunovo trupe. Dabar, po ilgos pertraukos, grįžote į Vilnių ir pradėjote repeticijas Jaunimo teatre. Koks jūsų įspūdis dirbant su Lietuvos kūrėjais? Ar išvolgiate kokių nors skirtumų, palyginti su kitomis šalimis?

Suprantu, kad norima sužinoti mano nuomonę apie tai, kas vyksta čia, apie kūrėjus, bet iš tikrųjų neturėjau progos sutikti pakankamai menininkų, kad susidaryčiau konkretų įspūdį. Nuo pat atvykimo dienos,

kai pradėjau statyti spektaklį, turiu labai mažai laiko, kurį galėčiau išnaudoti lan-kydamas kitus teatrus, kad pamatyčiau, ką kuria kiti kūrėjai. Laiko, kurį galėčiau skirti susitikimams su kitais režisieriais, aktoriais, kūrėjais, man iš tikrųjų reikėtų. Gerai pažinčiau Eimuntą Nekrošių ir Oskarą Koršunovą. Kai vadovavau vienam teatrui, buvau juos pakvietęs į Prancūziją. Tačiau naujos kartos aš nepažįstu ir tikrai norėčiau su ja

---

Sukilimas, kurį juntame, kuris šurmuliuoja už langų, – jis kyla. Su sukilimu susijusi bendra nesaugumo, prastų sąlygų, neužtikrintumo dėl ateities atmosfera.

Eric Lacascade

susitikti. Tikiuosi, kad galbūt vieną dieną Jaunimo teatras suorganizuos kokį nors susitikimą su vietos menininkais, kad tarp mūsų įvyktų dialogas, kurio metu įgačiau platesnį suvokimą.

Ar šios priežastys susijusios su jūsų pasirinkimu atvykti dirbti į Lietuvą? Vis dėlto esate pasiekęs tokį savo karjeros tašką, kai galite rinktis, kurioje šalyje kurti, o kurioje – ne, kada priimti kvietimą, o kada atmesti. Kodėl matote prasmę statyti spektaklius Lietuvoje?

Iš tiesų mano kelias turi tam tikrą istoriją. Prieš dešimt metų įvyko mano pirmoji pažintis su Lietuva, ir aš tikrai norėjau čia sugrįžti, kad vėl susitikčiau su lietuviais. Viena vertus tam, kad grįžčiau ir pratęsčiau darbą su tokiais aktoriais kaip Dainius Gavenonis, Arūnas Sakalauskas. Kita vertus, norėjau pasigilinti į dalykus, į kuriuos nesigilinau prieš dešimt metų. Pasiūlyti kažką naujo – tai, ko nepasiūliau anuomet. Yra ir kita istorijos pusė – mūsų bendra patirtis su Audroniu Liuga, kuris pasikvietė mane į Lietuvos nacionalinį dramos teatrą, čia perkelti spektaklį *Dėdė Vania*. Norėjosi tęsti mūsų bendradarbiavimą ir dabar, kai jis yra Jaunimo teatro vadovas.

Kalbant apie jūsų gimtąją šalį, esate žinomas ne tik kaip režisierius, aktorius, bet ir kaip „Centre Dramatique National de Normandie“ vadovas. Akivaizdu, šiuolaikinį teatro kontekstą matote iš gerokai platesnės perspektyvos. O šiame kontekste vis daugiau kūrėjų, toldami nuo repertuarinio teatro, eina projekcinio modelio keliu. Kaip manote, kokių privalumų turi repertuarinis teatras?

Iš tikrųjų repertuarinių teatrų reiškinys labai skiriasi nuo to, ką mes turime Prancūzijoje. Nes Prancūzijoje pastatymas paprastai gyvuoja šešis ar aštuonis mėnesius, kartais – metus, o tada pereinama prie kažko naujo. Tad turėti galimybę pastatyti pjesę, žinant, kad ji bus įrašyta į repertuarą, vaidinama ne vienerius metus... Prancūzijoje tai tiesiog

---

Visuomenei reikalingi bendri kolektyviniai ritualai. O teatras, šiandien galime sakyti, yra viena iš tų retų vietų, kur šis susitikimas bendram ritualui yra įmanomas.

Eric Lacascade

nebeegzistuoja. Tokį gražų pavyzdį turime tik vieną – teatre *La Comédie Française*. Galimybė matyti spektaklio raidą, kaip jis su metais sensta, kinta senstant aktoriams ir ateinant naujiems, yra iš tiesų įdomi. Tai yra tas nuotykis, kurio aš negaliu nusivežti į Prancūziją. Tai taip pat yra vienas iš tų dalykų, dėl kurių esu čia, Lietuvoje. Man atrodo svarbu, kad aktoriai galėtų dirbti prie tam tikro spektaklio, kuris bus rodomas ne vienerius metus. Tai įdomu jiems, kaip kūrėjams, tai taip pat įdomu ir publikai.

Kokia jūsų, kaip menininko, filosofija? Kokie aspektai jums svarbūs teatre?

Teatre yra labai daug svarbių ir įdomių dalykų. Jeigu reikėtų išskirti kokį nors vieną, kalbėčiau apie tas „tikrovės zonas“ visuomenėje, kuri vis labiau virtualėja, nyksta bendruomeniškumas. Visuomenei reikalingi bendri kolektyviniai ritualai. O teatras, šiandien galime sakyti, yra viena iš tų retų vietų, kur šis susitikimas bendram ritualui

yra įmanomas. Tuo pačiu metu, toje pačioje vietoje žiūrovai drauge išgyvena tą patį ritualą. Kitas, mano manymu, svarbus dalykas, – kad teatras yra vieta, kurioje gali būti tarsi iš naujo išrasti, atrasti, sugalvoti santykiai. Tiek jausmų ar visuomenės plotmėje, tiek tarp atskirų individų. Šis bendruomeniškas žmonių veikimas, kuris nebūtų pagrįstas finansiniu suinteresuotumu, hierarchiniais arba galios santykiais, yra labai svarbus. Kad už tų politinių ir visuomenės įstatymų, kurie mums pateikiami priverstine tvarka, būtų sukurta bendruomenė su bendruomenišku požiūriu į darbą ir kūrybą. Tai reiškia, kad tokiu būdu mes sukuriame tarsi mikrovisuomenę, kuri turi savo dėsnius ir įstatymus, savitą gyvenimo, buvimo būdą, kuris leidžia kurti kažką bendro. Tam, kad atsilaikytume prieš tokią visuomenę, kokia yra dabar, reikalinga kūryba. Tai būdas atsilaikyti prieš esamą socialinį, politinį, liberalųjį klimatą. Tą, kuris visur mus supa.

Balkono pagrindiniai veikėjai – valdžios atstovai ir visuomenės normų sergėtojai, iliuzijų namuose (tradicinis prancūzų viešnamio pavadinimas) besislapstantys nuo miestą apėmusio liaudies sukilimo. Balkono salonuose jie vaidina pagal *iluzijų namų* vadovės Irmos surežisuotus erotinius scenarijus ir šitaip išsilaisvina iš savo politinių vaidmenų. Genet ne šiaip demaskuoja amžiną valdžios dviveidiškumą, bet kuria filosofinę parabolę apie tikrovę ir iliuziją, įvaizdžio galią ir už jo slypinčią tuštumą. Šioje Genet pjesėje, kaip retame dramos kūrinyje, originaliai persipina „žemieji“ žanrai ir filosofija. *Balkone* vaizduojama politinio viešnamio alegorija ypač aktualiai atrodo šiuolaikiniame, moralinius orientyrus praradusiame pasaulyje. Prieš šešis dešimtmečius parašytoje Genet pjesėje galima įžvelgti pranašiską šių dienų pasaulio viziją ir mūsų laikų politinio Panteono prototipus.

Balkonas ne kartą statytas įvairiose pasaulio scenose. Pjesę interpretavo didieji XX a. scenos meistrai – Peteris Zadekas, Peteris Brookas, Ervinas Piscatoras, Giorgio Strehleris. Taip pat lietuvių kilmės JAV režisierė JoAnne Akalaitis. Įtakingas dramos teoretikas Martinas Esslinas *Balkoną* pavadino *vienu iš mūsų laikų šedevrų*. Apie *Balkoną* rašė ir puikiai šią pjesę įvertino filosofas Jeanas Paulis Sartre'as, psichoanalitikas Jacques Lacanas. O vienas įtakingiausių XX a. teatro kritikų, aštrialiežuvis britas Kenethas Tynenas rašė, kad Genet *Balkonas* yra *teatrinė patirtis, sukrėtusi ne mažiau negu atradimas, kad yra toks dalykas, kaip sifilis...*

Lietuvoje Jeano Genet *Balkonas* statomas pirmą kartą. Pjesė į lietuvių kalbą išvertė Dainius Gintalas.

Vaidmenis spektaklyje *Balkonas* kuria skirtingų kartų Jaunimo teatro ir kitų teatrų aktoriai: Kristina Andrejauskaitė, Tauras Čižas, Arnas Danusas, Matas Dirginčius, Dainius Gavenonis, Giedrė Giedraitytė, Motiejus Ivanauskas, Emilija Jaujininkaitė, Ina Kartašova, Karolis Kasperavičius, Danutė Kuodytė, Martynas Nedzinskas, Kamilė Petruškevičiūtė, Arūnas Sakalauskas, Gediminas Storpirštis, Simonas Storpirštis, Dovilė Šilkaitytė, Adelė Šuminskaitė, Benita Vasauskaitė, Monika Vaičiulytė.

Balkonas yra kuriamas bendradarbiaujant su Compagnie Lacascade.

Jeanas Genet – prancūzų romanistas, dramaturgas, poetas, eseistas ir politinis aktyvistas. Dažnai pristatomas rašytoju, kuris savo ekstremalų gyvenimo būdą kūryboje pavertė poetine vizija. XX a. viduryje Genet pradėjo rašyti dramaturgiją, dėl kurios tapo vienu pagrindinių avangardinio bei absurdo teatro korifėjų.

Genet su marginaliu visuomenės pasauliu susidūrė jau nuo pat gimimo – jo motina užsiiminėjo prostitucija. Sūnų augino tik pirmuosius septynis gyvenimo mėnesius, tuomet Genet atiduotas įvaikinti – užau-

go valstiečių šeimoje. Tačiau, būdamas 10 metų, sugautas už smulkią vagystę. Dalį paauglystės būsimasis rašytojas praleido žinomoje reformos mokykloje *Mettray*, kurios patirtis vėliau aprašė savo romane *Miracle de la rose* (*Rožės stebuklas*, 1945–1946 m.). Genet autobiografinė knyga *Journal du voleur* (*Vagies dienoraštis*, 1949 m.) išsamiai ir nevaržomai pasakoja apie jo, kaip suaugusio žmogaus, gyvenimą, kurio pradžia – kišenvagio ir vyrų prostitutų karjera Barselonoje, Antverpene bei įvairiuose kituose miestuose (apie 1930–1939 m.). Ši knyga rašytoją atskleidė kaip estetą, egzistencialistą ir absurdo pradininką.

Genet pradėjo rašyti 1942 m., kalėdamas už vagystes. Kalėjime parašė romaną *Notre-Dame des Fleurs* (*Gėlių Dievo Motina*, 1943 m.), ryškiai vaizduojantį prieškarinio Monmartro marginalų gyvenimą, kuriame daug vandalų, sutenerių bei iškrypėlių. Jo talentą pastebėjo Jeanas Cocteau, vėliau – Jeanas-Paulis Sartre'as ir Simone de Beauvoir. 1948 m. Genet buvo dešimtą kartą nuteistas už vagystę, jam grėsė įkalinimas iki gyvos galvos. Tačiau įtakingų prancūzų rašytojų bendrija jo vardu kreipėsi į Prancūzijos Respublikos prezidentą, tai lėmė Genet išėjimą į laisvę.

Parašęs dar du romanus *Pompes funèbres* (*Laidotuvių apeigos*, 1947 m.) ir *Querelle de Brest* (*Bresto ginčas*, 1947 m., pagal šį romaną 1982 m. sukurtas filmas), Genet pradėjo

eksperimentuoti su drama. Ankstyvieji jo bandymai – kompaktiškos, neoklasikinės vieno veiksmo pjesės, kuriose jaučiama stipri Sartre'o įtaka. Pjesė *Haute Surveillance* (*Aukšta priežiūra*, 1949 m.) tęsia kalėjimų pasaulio temas. Pjesėje *Les Bonnes* (*Tarnaitės*, 1947 m.) Genet pradeda tyrinėti sudėtingas tapatumo problemas, apie kurias netrukus pradėjo rašyti ir kiti avangardo dramaturgai, tokie kaip Samuelis Beckettas ir Eugėnė Ionesco. Vėlesnės dramaturgo pjesės *Le Balcon* (*Balkonas*, 1956 m.), *Les Nègres* (*Juodaodžiai*, 1958 m.) ir *Les Paravents* (*Ekranai*, 1961 m.) – didelės apimties, stilizuotos, ekspresionistinės dramos, kuriose metamas iššūkis nusistovėjusioms visuomenės normoms ir siekiama atskleisti jos veidmainystę.

Įkvėptas Jeano Genet asmenybės, 1952 m. Sartre'as parašė milžinišką (600 psl.) studiją *Saint Genet: comédien et martyr* (*Šventasis Genet: aktorius ir kankinys*).

1983 m. Genet buvo įvertintas Didžiąja nacionaline literatūros premija (*Grand Prix National des Lettres*).

Premjera – spalio 2,3 d.

Ar galėtumėte žvelgti į pasaulį ramiai ir atsakingai, nepaisydami to, ką išvysite?

Jean Genet

Vyšnių sodas

*Šiandien vėl susiduriame su klausimu – kur gali gimti meninė tiesa? Tokia tiesa, kuria galėtume pasidalyti su kitais, – teigė Kristianas Smedsas, 2009-ųjų pavasarį subūręs Lietuvos teatro menininkų bendruomenę į kūrybinę stovyklą pagal Čechovo *Vyšnių sodą*. Joje dalyvavo ir *Vyšnių sodo* vaidmenis atliko aktoriai Vytautas Anužis, Juozas Budraitis, Paulius Budraitis, Aldona Bendoriūtė, Dainius Gavenonis, Virginija Kelmelytė, Irina Lavrinovič, Rasa Samuolytė, Benas Šarka, režisieriai Jonas Vaitkus ir Gytis Padegimas.*

Iš pradžių buvo tik apleistas sodas Vilniaus priemiestyje su senais vaismedžiais ir nedideliu vasarnamiu – nykstančio Vilniaus peizažo dalis. Ją sparčiai keičia naujas urbanistinis miesto veidas, kurio pėdsakai pastebimi ir priemiesčiuose. Tokių erdvių šiandien yra daugelyje Europos miestų. Tai – atminties erdvės, tapusios *Vyšnių sodo* priešistorė. Tai, kad projekto dalyviai atstovavo skirtingoms kartoms ir kūrybiniam interesams, buvo šio *Vyšnių sodo* sumanymo dalis. Kūrybinio proceso metu jie ir tapo tikroju *vyšnių sodu* – kūrybinės bendruomenės utopija šiandieniniame pasaulyje.

Vyšnių sodo rodymai vyko ir 2010-ųjų vasarą su tiesiogine transliacija per Lietuvos televiziją ir į vieną didžiausių Vokietijos

teatro festivalių *Theater der Welt*. 2011-aisiais *Vyšnių sodas* viešėjo Vienos festivalyje ir, anot festivalio apžvalgininkų, tapo vienu įsimintiniausių tų metų jo įvykių. Vienoje *Vyšnių sodas* buvo rodomas viename seniausių Europoje emigrantų rajonų *Macondo*, kurio vietoje po keleto metų išdygo naujas modernus namų kvartalas...

Iš kūrybinės stovyklos gimęs *Vyšnių sodas* nebuvo įprastas spektaklis. Jis sumanytas kaip tęstinis kūrybinis procesas, kuriame, pasitelkus įvairių meno formų – teatro, kino, muzikos ir performanso – sintezę, ieškoma atsakymų į klausimus apie kūrybos prasmę, atminties vertę ir vertybių kaitą. Toks kūrybos procesas suteikė progą labai savitai prisiliesti prie paskutinės Čechovo pjesės,

---

Dabar – kitas laikas negu buvo prieš dešimt metų, kai kūrėme savo *Vyšnių sodą*. Kitas įvairiomis prasmėmis. Daug dalykų pasikeitė visuomenėje, teatro gyvenime ir pačių *Vyšnių sodo* dalyvių gyvenimuose. Dabar atsinaujina ir mano ryšys su Lietuva.

Kristian Smeds

dar vadinamos jo kūrybinio testamentu. Režisieriaus Kristiano Smedso ir lietuvių teatro menininkų *Vyšnių sodas* tapo savotiška refleksija apie kultūros vietą laiko tėkmėje ir Anapilin išėjusius jos *vyšnių sodo* kūrėjus.

Tarptautinėje *Vyšnių sodo* kūrybinėje komandoje nuo pat pradžių kartu su lietuvių teatralais dirbo suomių ir vokiečių vaizdo menininkai Ville Hyvönen, Petri Tuhkanen ir Lennart Laberenz, vertėja Reeta Tuoresmäki, jauna dailininkė Simona Biekšaitė.

Viena iš *Vyšnių sodo* iniciatorių buvo švie-saus atminimo dailininkė Jūratė Paulėkaitė. Jūratei buvo ypatingai svarbu kartu su skirtingų menininkų bendruomene perteikti žinią, kad tik peržengdamas meno ribas ir skverbdamasis į gyvenimą, teatras gali pasakyti kai ką svarbaus, paskatinti įsiklausyti į *nereikšmingą* meno balsą ir pakviesti susiimti už rankų, kad gyvenimas nenutrūktų.

Režisierius Kristianas Smedsas taip nusako naujojo susitikimo motyvus: *Dabar – kitas laikas, negu buvo prieš dešimt metų, kai kūrėme savo „Vyšnių sodą“. Kitas įvairiomis prasmėmis. Daug dalykų pasikeitė visuomenėje, teatro gyvenime ir pačių „Vyšnių sodo“ dalyvių gyvenimuose. Dabar atsinaujina ir mano ryšys su Lietuva. Šiuo metu dirbu Helsinkio teatro*

Mūsų Vyšnių sodas buvo kuriamas ir rodomas už teatro ribų. Todėl didelis iššūkis jį parodyti tradiciniame teatre. Tai – rizikingas bandymas.

Kristian Smeds

akademijoje, vadovauju aktorinio meistriskumo katedrai ir bendradarbiauju su režisierė Yana Ross, kuri dėsto režisūros studentams Lietuvos teatro akademijoje. Dar yra islandų studentai aktoriai, ir mes kartu bandome sukurti tokią bendradarbiavimo su jaunosios kartos teatro menininkais platformą, kurioje dalyvauja ir Jaunimo teatras. Suomų studentai aktoriai kitąmet atvyks į Vilnių dirbti su jaunaisiais lietuvių režisieriais, o šie vėliau vyks į Helsinkį. Kartu su Yana esame mokytojai, skatinantys šį jaunųjų bendradarbiavimą. Taigi, dirbu kaip pedagogas ir kuriu jungtis tarp žmonių. Prieš dešimt metų kažką panašaus dariau „Vyšnių sodą“ projekte – siekiau sujungti įvairius skirtingų kartų žmones. Ir dabar, dirbdamas su jaunaisiais, pagalvoju, kodėl gi neatnaujinius mūsų senų ryšių su „Vyšnių sodą“ kompanija? Ji susibūrė iš trijų skirtingų kartų Lietuvos teatro kūrėjų. Visi jie – labai skirtingi žmonės. Kurį laiką improvizavome, neturėdami tikslo pasistatyti spektaklį. Bet galiausiai 2011 metais su

„Vyšnių sodu“ nukeliavome į Vienos festivalį. Mūsų „Vyšnių sodas“ buvo kuriamas ir rodomas už teatro ribų. Todėl didelis iššūkis jį parodyti tradiciniame teatre. Tai – rizikingas bandymas. Mums gali pasisekti, bet gali ir nepavykti. Tačiau, manau, verta pabandyti. Man asmeniškai tai tolygu etapui, kuomet reikia uždaryti vienas duris, kad atsivertų kitos... Nedarau to iš nostalgijos praėjusiam laikui ir pirmiesiems „Vyšnių sodą“ rodydams. Tas laikas praėjo. Į jį nebesugrįšime. Dabar bus kažkas kita. Kas tai bus – dar nežinau. Pirmiausia noriu susitikti su visais „Vyšnių sodą“ dalyviais, juos pamatyti, išgirsti. Man svarbu, kad visi sutiko vėl susitikti. Mes esame pasikeitę, bet darbo principas išliks tas pats – po trumpų repeticijų susitikti su žiūrovais. Tai bus mūsų pasveikinimas Jaunimo teatrui naujos scenos atidarymo proga...

Vyšnių sodas yra vienas iš rekonstruotos Jaunimo teatro scenos atidarymo renginių. Jis įvyks spalio 11 d.

**Girdėti tolimas garsas, lyg iš dangaus,
trūkusios stygos garsas, mirštantis, liūdnas.**

jaunimo teatras

**2019 m.
rugsėjo–gruodžio mėn.
repertuaras**

Anton Čechov _____

Rugsėjis

26 Ke

15.00,17.00,19.00 Sapnavau sapnavau | Audiospektaklis
Teklė Kavtaradze | Režisierė Kamilė Gudmonaitė
Lukiškių kalėjimas | 1val. | 15 val.–su vertimu į anglų kalbą | N-14

27 Pe

16.30 Fikcijos | Pagal Jorge Luiso Borgeso knygas „Smėlio knyga“ ir „Fikcijos“ | Režisierius Adomas Juška
Salė 99 | 1val.40 min. | su vertimu į anglų kalbą

19.00 Vienos miško pasakos | Pagal Ōdōno von Horvátho pjesę
Režisierė Yana Ross
Menų spaustuvė | 2 val. 50 min. | su vertimu į anglų kalbą | N-18

Spalis

2 Tr

18.30 Premjera: Balkonas | Pagal Jeano Genet pjesę
Režisierius Eric Lacascade (Prancūzija)
Jaunimo teatro erdvėse | N-18

3 Ke

18.30 Premjera: Balkonas | Pagal Jeano Genet pjesę
Režisierius Eric Lacascade (Prancūzija)
Jaunimo teatro erdvėse | N-18

11 Pe

18.30 Vyšnių sodas | Pagal Antono Čechovo pjesę
Režisierius Kristian Smeds (Suomija)

18 Pe

19.00 Vestuvės | 150-asis spektaklis | Bertolt Brecht
Režisierius Oskaras Koršunovas
1 val. 30 min. | OKT / Vilniaus miesto teatro renginys

20 Se

19.00 Hamletas | William Shakespeare | Režisierius Oskaras Koršunovas
3 val. | OKT / Vilniaus miesto teatro renginys

21 Pr

19.00 Žuvėdra | Anton Čechov | Režisierius Oskaras Koršunovas
2 val. 50 min. | OKT / Vilniaus miesto teatro renginys

22 An

19.00 Apvalytieji | Sarah Kane | Režisierius Oskaras Koršunovas
1 val. 30 min. | OKT / Vilniaus miesto teatro renginys

23 Tr

19.00 Žmogus iš Podolsko | Dmitrij Danilov
Režisierius Oskaras Koršunovas
1 val. 30 min. | OKT / Vilniaus miesto teatro renginys

26 Še

12.00,12.30,13.00,13.30,14.00 Apie baimes | Instaliacijų spektaklis
šeimai | Režisierė Olga Lapina
Teatro fojė | 1 val.

15.00,17.00,19.00 Sapnavau sapnavau | Audiospektaklis
Teklė Kavtaradze | Režisierė Kamilė Gudmonaitė
Salė 99 | 1val. | N-14

27 Se

15.00 Broliai Liūtaširdžiai | Astrid Lindgren
Režisierė Kirsten Dehlholm (Danija)
1 val. 40 min.

29 An

19.00 Fikcijos | Pagal Jorge Luiso Borgeso knygas „Smėlio knyga“ ir „Fikcijos“ | Režisierius Adomas Juška
Salė 99 | 1val.40 min.

30 Tr

19.00 Apsėdimas | Pagal Fiodoro Dostojevskio romaną „Broliai Karamazovai“ | Režisierius Povilas Makauskas
Salė 99 | 2 val. 40 min.

31 Ke

18.30 Junas Gabrielis Borkmanas | Henrik Ibsen
Režisierius Gintaras Varnas
2 val. 40 min.

Lapkritis

2 Še

18.30 Cinkas | Pagal Svetlanos Aleksijevič knygas
Režisierius Eimuntas Nekrošius
3 val. 10 min.

3 Se

12.00,12.30,13.00,13.30,14.00 Apie baimes | Instaliacijų spektaklis
šeimai | Režisierė Olga Lapina
Teatro fojė | 1val.

18.30 Trys seserys | Pagal Antono Čechovo pjesę | Režisierė Yana Ross
2 val. 20 min. | Lietuvos nacionalinio dramos teatro renginys | N-14

5 An

17.00 Skaitymas: Mama | Pagal Asios Vološinos pjesę | Režisierė Ieva Kaniušaitė
Kitos teatro erdvės

20.00 Skaitymas: Žmogus iš žuvies | Pagal Asios Vološinos pjesę
Režisierė Eglė Švedkauskaitė
Salė 99

6 Tr

15.00 Skaitymas: Kalkwerkas. Skaitymo grupė | Pagal Thomo Bernhardo romaną „Kalkwerk“ | Režisierius Arturas Bumšteinas
Salė 99

18.30 Vienos miško pasakos | Pagal Ōdōno von Horvátho pjesę
Režisierė Yana Ross
2 val. 50 min. | N-18

7 Ke

16.00 Fikcijos | Pagal Jorge Luiso Borgeso knygas „Smėlio knyga“ ir „Fikcijos“ | Režisierius Adomas Juška
Salė 99 | 1val.40 min.

8 Pe

15.00 Skaitymas: Miego brolis | Pagal Roberto Schneiderio romaną
Režisierius Adomas Juška
Salė 99

18.30 Premjera: Balkonas | Pagal Jeano Genet pjesę | Režisierius Eric Lacascade (Prancūzija)
Jaunimo teatro erdvėse | su vertimu į anglų kalbą | N-18

9 Še

13.00,13.30,14.00,14.30 Apie baimes | Instaliacijų spektaklis
šeimai
Režisierė Olga Lapina
Teatro fojė | 1val.

15.00,17.00,19.00 Sapnavau sapnavau | Audiospektaklis
Teklė Kavtaradze | Režisierė Kamilė Gudmonaitė
Salė 99 | 1val. | N-14

10 Se

12.00,13.30,15.30 Kaltūnas | Patirčių spektaklis vaikams
Autorės: Saulė Norkutė ir Šarūnė Pečiukonytė
Teatro kasa | 1val.

18.30 Chaosas | Mika Myllyaho | Režisierė Yana Ross
1 val. 40 min. | Lietuvos nacionalinio dramos teatro renginys | N-14

12 An

18.30 Trys mylimos | Žemaitė | Režisierius Algirdas Latėnas
2 val. 30 min.

13 Tr

18.30 Raudona | John Logan | Režisierius Valentinas Masalskis
1 val. 20 min.

14 Ke

19.00 Bėgikas | Mattias Andersson | Režisierė Olga Lapina
Salė 99 | 1val. 15 min.

15 Pe

18.30 Skrydis virš gegutės lizdo | Dale Wasserman
Režisierius Valerij Griško (Rusija)
3 val.

16 Še

18.30 Autonomija | Režisierius Árpád Schilling (Vengrija)
2 val. 50 min. | N-14

17 Se

15.00 Coliukė | Pagal Hanso Christiano Anderseno pasaką
Režisierius Ričardas Matačius
1 val. 20 min.

19.00 Užšalimas | Spektaklio autorius ir režisierius Motiejus Ivanauskas
Salė 99 | 1val.

19 An

19.00 Hamletas | William Shakespeare | Režisierius Oskaras Koršunovas
3 val. | OKT / Vilniaus miesto teatro renginys

20 Tr

18.30 Liūdnos dainos iš Europos širdies | Fiodoro Dostojevskio romano „Nusikaltimas ir bausmė“ motyvais | Režisierius Kristian Smeds (Suomija)
Teatro fojė | 1val. 40 min.

19.00 Šveikas | Pagal Jaroslavo Hašeko romaną „Šauniojo kareivio Šveiko nuotykiai“ | Režisierius Adomas Juška
Salė 99 | 1val. 20 min.

21 Ke

18.30 Valhala. Poetiniai (išsi)tardymai | Pagal Rimvydo Stankevičiaus poeziją | Spektaklio autorius Andrius Bialobžeskis
Studija | 1val. 30 min.

Eimuntas Nekrošius. Paskutinieji

22 Pe

19.00 Kalės vaikai | Saulius Šaltenis | Režisierius Eimuntas Nekrošius
3 val. 20 min. | Klaipėdos dramos teatro renginys | su vertimu į anglų kalbą

23 Še

18.30 Jobo knyga | Sceninės adaptacijos autorius ir režisierius Eimuntas Nekrošius
1 val. 40 min. | Teatro „Meno fortas“ renginys | su vertimu į anglų kalbą

26 An

18.30 Borisas Godunovas | Aleksandr Puškin
Režisierius Eimuntas Nekrošius
4 val. | Lietuvos nacionalinio dramos teatro renginys | su vertimu į anglų kalbą

28 Ke

18.30 Inferno-Paradiso | Dante Alighieri
Režisierius Eimuntas Nekrošius
2 val. | Teatro „Meno fortas“ renginys | su vertimu į anglų kalbą

29 Pe

18.30 Bado meistras | Franz Kafka | Režisierius Eimuntas Nekrošius
1 val. 30 min. | Teatro „Meno fortas“ renginys | su vertimu į anglų kalbą

30 Še

18.30 Cinkas (Zn) | Pagal Svetlanos Aleksijevič knygas
Režisierius Eimuntas Nekrošius
3 val. 10 min. | su vertimu į anglų kalbą

Gruodis

1 Se

15.00 Broliai Liūtaširdžiai | Astrid Lindgren
Režisierė Kirsten Dehlholm (Danija)
1 val. 40 min.

19.00 Užšalimas | Spektaklio autorius ir režisierius Motiejus Ivanauskas
Salė 99 | 1val.

3 An

18.30 Raudona | John Logan | Režisierius Valentinas Masalskis
1 val. 20 min.

4 Tr

18.30 Trys mylimos | Žemaitė | Režisierius Algirdas Latėnas
2 val. 30 min.

5 Ke

19.00 Atsiveikinimas su spektakliu: Tamsos žaidimas
Carlos Murillo | Režisierius Darius Rabašauskas
Salė 99 | 1val. 35 min.

6 Pe

18.30 Junas Gabrielis Borkmanas | Henrik Ibsen
Režisierius Gintaras Varnas
2 val. 40 min.

7 Še

18.30 Daktaras Glasas | Pagal Hjalmaro Söderbergo romaną
Inscenizacijos autorius ir režisierius Rolandas Kazias
3 val. | Vilniaus teatro „Lelė“ renginys

8 Se

14.00, 16.00, 18.00 Sapnavau sapnavau | Audiospektaklis
Teklė Kavtaradze | Režisierė Kamilė Gudmonaitė
Salė 99 | 1 val. | N-14

19.00 Ana Karenina | Levo Tolstojaus romano motyvais
Choreografė Anželika Cholina
2 val. 20 min. | Anželikos Cholinos šokio teatro renginys

10 An

19.00 Fikcijos | Pagal Jorge Luiso Borgeso knygas „Smėlio knyga“ ir „Fikcijos“ | Režisierius Adomas Juška
Salė 99 | 1 val. 40 min.

11 Tr

18.30 Skrydis virš gegutės lizdo | Dale Wasserman
Režisierius Valerij Griško (Rusija)
3 val.

12 Ke

18.30 Liūdno dainos iš Europos širdies | Fiodoro Dostojevskio romano „Nusikaltimas ir bausmė“ motyvais | Režisierius Kristian Smeds (Suomija)
Teatro fojė | 1 val. 40 min.

19.00 Šveikas | Pagal Jaroslavo Hašeko romaną „Šauniojo kareivio Šveiko nuotykių“ | Režisierius Adomas Juška
Salė 99 | 1 val. 20 min.

13 Pe

18.30 Vienos miško pasakos | Pagal Ōdono von Horvátho pjesę
Režisierė Yana Ross
2 val. 50 min. | N-18

14 Še

12.00, 12.30, 13.00, 13.30, 14.00 Apie baimes | Instaliacijų spektaklis
šeimai | Režisierė Olga Lapina
Teatro fojė | 1 val. | N-14

15.00, 17.00, 19.00 Sapnavau sapnavau | Audiospektaklis
Teklė Kavtaradze | Režisierė Kamilė Gudmonaitė
Salė 99 | 1 val.

15 Se

12.00 Arklio Dominyko meilė | Vytautas V. Landsbergis
Režisierius Albertas Vidžiūnas
Salė 99 | 1 val. 30 min.

15.00 Coliukė | Pagal Hanso Christiano Anderseno pasaką
Režisierius Ričardas Matačius
1 val. 20 min.

17 An

18.30 Cinkas (Zn) | Pagal Svetlanos Aleksijevič knygas
Režisierius Eimuntas Nekrošius
3 val. 10 min.

18 Tr

18.30 Jobo knyga | Sceninės adaptacijos autorius ir režisierius
Eimuntas Nekrošius
1 val. 40 min. | Teatro „Meno fortas“ renginys

19 Ke

18.30 Smėlio žmogus | Pagal E. T. A. Hoffmanną | Scenarijaus autorė
ir režisierė Gintarė Radvilavičiūtė
1 val. | Vilniaus teatro „Lėlė“ renginys

20 Pe

18.30 Atsiveikinimas su spektakliu: Trys mylimos | Žemaitė
Režisierius Algirdas Latėnas
2 val. 30 min.

21 Še

18.30 Autonomija | Režisierius Árpád Schilling (Vengrija)
2 val. 50 min. | N-14

22 Se

12.00, 13.30, 15.30 Kaltūnas | Patirčių spektaklis vaikams
Autorės: Saulė Norkutė ir Šarūnė Pečiukonytė
Teatro kasa | 1 val.

18.30 Valhala. Poetiniai (išsi)tardymai | Pagal Rimvydo Stankevičiaus
poeziją | Spektaklio autorius Andrius Bialobžeskas
Studija | 1 val. 30 min.

27 Pe

18.30 Junas Gabrielis Borkmanas | Henrik Ibsen
Režisierius Gintaras Varnas
2 val. 40 min.

28 Še

18.30 Vestuvės | Bertolt Brecht | Režisierius Oskaras Koršunovas
1 val. 15 min. | OKT / Vilniaus miesto teatro renginys

29 Se

15.00 Broliai Liūtaširdžiai | Astrid Lindgren
Režisierė Kirsten Dehlholm (Danija)
1 val. 40 min.

31 An

18.30 Balkonas | Pagal Jeano Genet pjesę
Režisierius Eric Lacascade (Prancūzija)
Jaunimo teatro erdvėse | N-18

Valstybinis jaunimo teatras

Adresas: Arklių g. 5, LT-01305 Vilnius
Kasa dirba: 11.00–14.00 ir 14.30–18.00, išskyrus pirmadienį. Bilietai į visus
spektaklius parduodami teatro kasoje, „Tiketos“ kasose, taip pat internetu
www.jaunimoteatras.lt, www.tiketa.lt. Bilietų rezervacija tel. (8 5) 261 6126 ir
internetu www.jaunimoteatras.lt. Teatras turi teisę keisti spektaklius.

Moksleiviams, studentams, senjorams, žmonėms su negalia taikoma 20 proc.
nuolaida į spektaklius. Nuolaida taikoma vienam bilietui į Vilniaus mieste vykstančius
spektaklius. Nuolaidos netaikomos premjeriniams spektakliams, spektakliams,
skirtiems vaikams, šeimai, edukacijoms ir spektakliui „Sapnavau sapnavau“.
Spektakliams, viešai atliekamiems nuo 2019 m. gruodžio 1 d. iki 2019 m. gruodžio
31 d., nuolaidos netaikomos.

Man neatrodo, pasakė Austerlicas,
kad mes suprantame dėsnius,
lemiančius, kaip sugrįžta
praeitis, kaip šitai vyksta, bet
aš vis labiau jaučiuosi, lyg laiko
apskritai nebūtų, o tik skirtingos,
pagal kažkokios aukštesniosios
stereometrijos taisykles viena
į kitą įsiterpiančios erdvės, po
kurias šen ir ten, kaip tinkami,
gali vaikščioti gyvieji ir mirusieji,
ir kuo ilgiau apie tai galvoju, tuo
labiau man matyti, kad mes,
kurie tebegyvename, mirusiųjų
akimis esame nerealios ir tik
kartais, tam tikroje šviesoje ir tam
tikromis atmosferos sąlygomis,
tampančios regimos būtybės.

W. G. Sebald

Austerlicas

2020-ųjų sausį Jaunimo teatre darbą pradės vienas ryškiausių Europos režisierių Krystianas Lupa. Naujas Lupos spektaklis pagal vokiečių rašytojo W. G. Sebald'o kūrybos viršūne vadinamą paskutinį jo romaną *Austerlicas* atvers lietuvių publikai nežinomo vieno įdomiausių XX a. pabaigos autorių kūrybą.

Krystian Lupa:

Ką Sebald'o *Austerlicas* gali duoti šiuolaikiniam teatrui? Pirmiausia – neįprastą, naują ir nepakartojamą žvilgsnį į mus supantį pasaulį, kurio architektūroje užrašyti nesuprantamų kultūrinių sprendimų, nusikalstamų žmogaus mentaliteto gestų, paslaptinių kultūros procesų pėdsakai. Tai – atidus užrašytų ypatingais hieroglifais mūsų kultūrinių klajonių skaitymas. Žinoma, iš esmės tai didžiausios XX a. katastrofos – Antrojo pasaulinio karo, Holokausto, nacių nusikaltimų žydų tautai – skaitymas.

Su tuo susijęs knygos herojaus Austerlico savosios tapatybės atradimas yra lyg klajonės po kultūros pėdsakus, galinčius suteikti teatrui naują galimybę *atskleisti žmogų* – pasakojantį subjektą ir teatro naracijos objektą. Jei norite, tai galima vadinti *teatro įsiškeverbimu*. Tai gali būti neįprasta: literatūra, inicijuojanti teatro kalbos permainas.

Tai taip pat intriguojanti galimybė teatre egzistuoti introvertiškai asmenybei, teatriniam pasakojimui apie individo dvasinius siekius, atsiskius teatrališko dialogo schemų. Minties ir kontempliavimo teatro galimybė. Be abejo, unikalią ir novatorišką Sebald'o pasakojimo strategiją nelengva pritaikyti teatrui. Man tai – privalumas, kai literatū-

ra mobilizuoja adaptacijos autorių radikaliai keisti teatro kalbėjimą apie žmogų. Tai leidžia teatrui įsiziūrėti į dvasines šiuolaikinio žmogaus žaizdas, gilintis į sunkiai pastebimą absurda ir žmogaus santykių su visuomene, kultūros erdve bei su savimi klaidas.

Dabar noriu dirbti su medžiaga, kurioje pasakojimas vyksta ne per dialogą. Esu labai pavargęs nuo tokio dialogiško, čechoviško teatro. Manau, teatre galima rasti kitų galimybių perteikti dvasinį ryšį tarp žmonių.

Sebald'o ir Austerlico – tarsi visai ne pokalbiai, o atskirų žmonių mintys. Man neįdomu kurti spektaklį, kuriame Sebaldas kalbasi su Austerlicu. Galima sakyti, kad abu jie – vienišiai. Ir abu – rašytojas ir personažas – bendrauja nebendraudami. Nežinome, ar jie kalbasi, ar tai tik kažką stebint jų galvoje gimusios mintys. Matome jų monologus lyg savotišką kažkokių daiktų, vietų stebėjimą... Ir iš tų stebėjimų gimsta akimirksnio refleksijos apie prarastą būtį. Man įdomu, ar galima tai perteikti teatre. Šiuo požiūriu *Austerlicas* teikia naujos teatrinės naracijos galimybę.

Sebald'o tekstas man ypač įdomus nuo tos akimirkos, kai Austerlicas vyksta į Prahą ieškoti savo vaikystės namų. Iš pradžių matome, kaip mezgasi paslaptingas ryšys tarp

pasakotojo ir jo herojaus. Galima sakyti, kad pasakotojas neegzistuoja, jis neturi savo gyvenimo. Jis yra tik tam, kad susitiktų su Austerlicu. Jo gyvenimas – kaip aukojimas dėl savo herojaus. Visa tai – paslaptinga, ir šitie paslaptingi ryšiai, galima sakyti, yra siužetas teatrui. Bet jam perteikti netinka įprasti pokalbiai. Pavyzdžiui, vietos, į kurias žiūri Austerlicas ir pasakotojas, arba Austerlico motinos ir tėvo, kurių jis neprisimena, gyvenimas... Visa tai – tik pėdsakai, ženklai, iš kurių atsiranda tų žmonių, vietų paveikslai. Atkuriamos prarastos būties sekundės.

Austerlicas kuria savo motiną ir tėvą, kurių nepažinojo. Motina Agata ir tėvas Maksimilijanas – lyg fantomai, sukurti iš daugybės detalių, kurios dar išliko. Jungas savo traktate *Opus Magnum* rašo apie Karalių ir Karalienę, kurie dalyvauja alcheminiame kūrybos procese. Tai ir čia – kažkoks alcheminis aktas tarp Austerlico ir tėvų. Galima sakyti, kad jo prasmė yra sugrąžinti į gyvenimą tai, ką naciai sunaikino.

Austerlicas vaikystėje buvo panašus į Zigrifdą iš Fritzo Lango filmo *Nibelungai*. Tokį vokiečių kultūros archetipą, bet jo gyvenimą sugriovė naciai. Tai – gilus paradoksas. Tokie paradoksai ir paslaptys mane domina Sebald'o kūrinijose.

Man įdomūs tokie momentai, kaip, pavyzdžiui, kai Austerlicas randa seną vokiečių filmą, nufilmuotą Terezino koncentracijos stovykloje, kur buvo įkalinta jo motina, ir ieško jos tame filme. Bet filmas sukasi per greitai, tada jis sulėtina, ir šitame sulėtintame pasaulyje atranda motinos atvaizdą... Galima sakyti, kad sulėtintame pasaulyje jis atranda prarastą motinos gyvenimą. Iš panašių elementų galbūt galima sukurti naują teatrinį pasakojimą.

Winfriedas Georgas Maximilianas Sebaldas – vokiečių rašytojas ir akademikas – gimė 1944 m. Vertache, Bavarijos regione. Būsimojo rašytojo tėvas priklausė Vermachto nacistinėms pajėgoms, iki 1947 m. buvo karo belaisvis. Dėl šių priežasčių Sebald'o autoritetu vaikystėje ir paauglystėje tapo senelis. Autoriaus vaikystė prasidėjo pokarinėje Vokietijoje, kurioje ilgą laiką buvo vengiama kalbėti apie karą. Pats autorius teigė, kad tik sulaukęs dvidešimties metų pirmą sykį išgirdo apie Aušvicą, ir nuo to laiko Holokausto tema jam nedavė ramybės.

W. G. Sebaldas Vokietijoje gyveno neilgai ir tapo vadinamosios pohlolokaustinės kartos emigrantu. 1965 m. autorius pabaigė Švei-

carijos Fribūro universitetą, prieš tai vokiečių ir anglų literatūrą studijavo Freiburgo universitete, Vokietijoje. 1966-1969 m. dirbo lektoriumi Mančesterio universitete, bet grįžo į Šveicariją ir ten pradėjo kryptingą akademinį darbą. 1986 m. Hamburgo universitete Sebaldas įgijo habilituoto daktaro laipsnį. 1987 m. tapo UAE Europos literatūros pirmininku, o po dvejų metų įsteigė Britanijos literatūros vertimų centrą.

W. G. Sebaldas pradėjo kūrybinį kelią sulaukęs 44-erių. Jis visada pasirašydavo inicialais, nes *negalėjo susitaikyti su savo abiem vardais*, nekenė jų *teutoniškumo*. Sebaldas debiutavo 1988 m. poemos *Nach der Natur* (*After Nature*), kurioje pasakojamos trijų vyrų istorijos, susietos apmąstymų apie žmoniją. Vėliau parašė keturias knygas, sulaukusias didelio visuomenės bei kritikų susidomėjimo, – *Schwindel. Gefühle* (*Vertigo*, 1990 m.), *Die Ausgewanderten* (*The Emigrants*, 1992 m.), *Die Ringe des Saturn* (*The Rings of Saturns*, 1995 m.), *Austerlitz* (2001 m.). Lietuvių kalba Sebald'o romaną *Iševiai* (*Die Ausgewanderten*) 2011 m. išleido leidykla *Baltos lankos* (iš vokiečių k. vertė Rūta Jonynaitė).

Asmeninės ir kolektyvinės atminties realijos, potrauminės karo patirtys ir sugriuvusi

visuomenė, bandanti gyventi iš naujo, tapo pagrindinėmis W. G. Sebald literatūrinėmis temomis. Sebaldas manė, kad jo tėvynės istorijos neįmanoma aprašyti tiesiogiai, nes *nusikaltimų mastas paralyžiuoja mūsų gebėjimus apie juos mąstyti racionaliai ir iš moralinių pozicijų*. Todėl jis išplėtojo savitą būdą vaizduoti Antrojo pasaulinio karo ir Holokausto patirtis, tarsi laikydamasis savotiško atstumo ir meistriškai supindamas dokumentinius faktus, asmenines refleksijas su literatūrine fikcija. Pats rašytojas savo kūrybą vadino *dokumentine fikcija*. Sebald autoritetai literatūroje buvo Jorge Luisas Borgesas, Thomas Bernhardas, Franzas Kafka ir Vladimiras Nabokovas. Be meninių tekstų jis parašė tris poezijos knygas, literatūrologijos studijas apie austrų, šveicarų, vokiečių rašytojus (Gottfriedą Kellerį, Franzą Kafką, Alfredą Döbliną ir kt.).

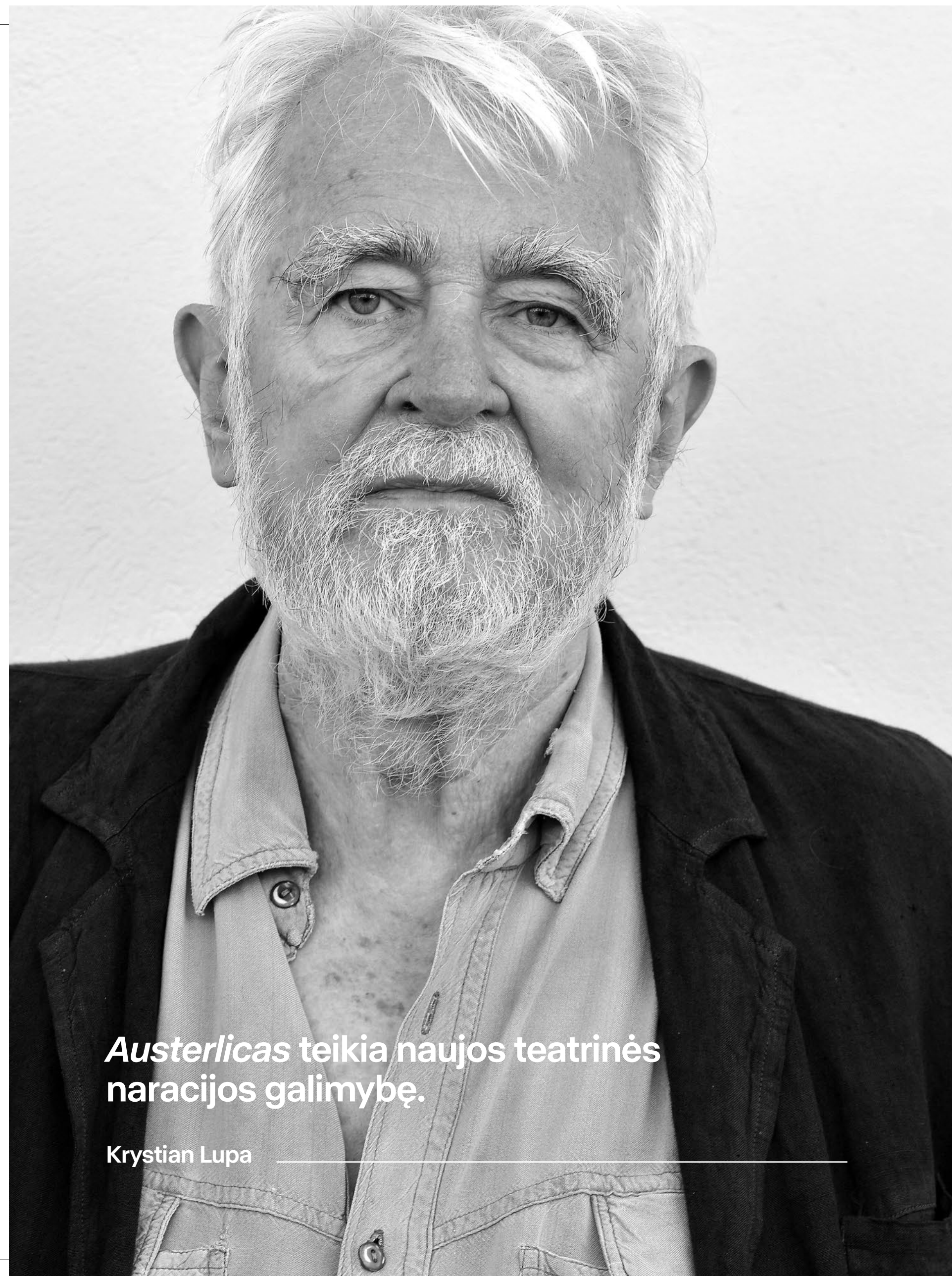
2001-aisiais W. G. Sebaldas žuvo autoavarijoje netoli Noridžo miesto, tuo pačiu automobiliu važiuavusi jo dukterė liko gyva. Už savo kūrybinį palikimą rašytojas vertinamas kaip vienas reikšmingiausių ir svarbiausių pokarinės kartos autorių. Nuo 1996 m. Sebaldas pretendavo į Nobelio premijos nominantus.

Austerlicas vadinamas W. G. Sebald kūrybos viršūne. Knyga pasirodė prieš pat rašytojo mirtį 2001-aisiais. *Austerlico* įvykiai apima šešis dešimtmečius (nuo 1939-ųjų iki pat amžiaus pabaigos). Veiksmas vyksta Antverpene, Velse, Oksforde, Londone, Paryžiuje ir Prahoje. Iš esmės *Austerlice* visi pagrindiniai įvykiai yra pasibaigę iki pasakojimo pradžios. Knygoje aprašomi per beveik tris dešimtmečius skirtinguose Europos miestuose įvykę *atsitiktiniai* susitikimai tarp pasakotojo (rašytojo *alter ego*) ir vienišo klajūno, vardu Austerlicas. Sebaldas savaip atpasakoja per juos išgirstą neįtikėtiną, bet tikrovišką istoriją apie žydų kilmės berniuką, vardu Austerlicas, kuris dar vaikas iš Prahos *gyvybės traukiniu* pateko į Londoną prieš pat jo tėvams atsiduriant koncentracijos stovykloje, buvo išūnytas ir augo Velse, vėliau mokėsi Oksforde ir apsigyveno Londone, ten pats pradėjo ieškoti, kas jis ir iš kur kilęs, kol galiausiai surado savo vaikystės namus. Tačiau jų atradimas tik dar labiau sustiprino Austerlico vienatvės ir atskirties jausmą, ir tik seniai mirusių tėvų gyvenimo liudijimų paieška suteikia jo gyvenimui prasmę...

Austerlice pateikiama plati XX a. antrosios pusės Europos kultūros ir architektūros panorama, susijusi su pagrindinio veikėjo

domėjimusi architektūros ir civilizacijos istorija. Viena pagrindinių kūrinių temų – Holokaustas. Sebald manymu, šiuolaikinis žmogus iš esmės negali suvokti Antrojo pasaulinio karo siaubo ir jo sukeltų traumų. Rašytojas teigė, kad *neįmanoma rašyti apie koncentracijos stovyklas tiesiogiai*, ir būtina rasti *kitokius, netiesioginius būdus apie tai kalbėti*. Sebaldas pateikia refleksijas apie koncentracijos stovyklų architektūrą, archyvinių filmų vaizdus ir naudoja mėgėjiškas nespalvotas nuotraukas, tapusias rašytojo kūrinių išskirtiniu ženklu, liudijančiu ne tiek pačius istorinius faktus, kiek nenutrūkstantį jo kūrinių herojų bei paties pasakotojo minčių darbą: *viskas, ką pasakoja istorija, negali būti tiesa, nes tai, kas yra įvykę, iš tiesų dar neįvyko, bet vyksta tik tą akimirką, kai pradėdam apie tai galvoti*. Sebald rašymo būdas, išplėtotas ankstesniuose rašytojo kūriniuose, *Austerlice* pasiekia apogėjų.

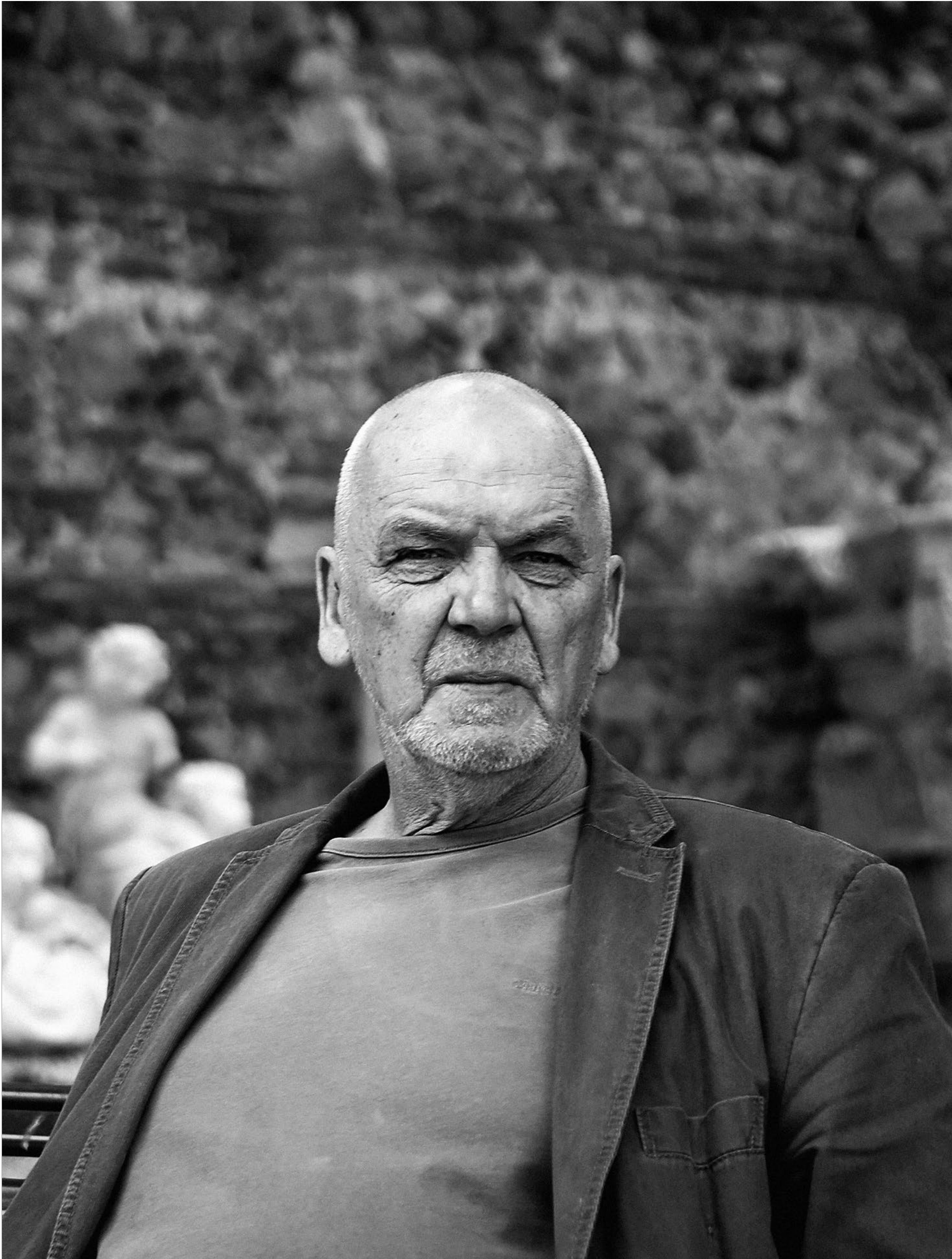
Austerlicas yra vienas iš nedaugelio šiuolaikinių kūrinių, sulaukiantis vis naujų mokslinių studijų bei tyrinėjimų. Sebald knyga ir ypatingas jo rašymo būdas įkvėpė žinomą kino režisierių Sergejų Loznicą sukurti dokumentinį filmą *Austerlicas*.

Austerlicas teikia naujos teatrinės naracijos galimybę.

Krystian Lupa

Eimuntas Nekrošius. PASKUTINIEJI

Spektakliai. Susitikimai. Paroda. Konferencija

Eimunto Nekrošiaus teatras – visa Lietuvos teatro epocha. Tai ne tik spektakliai, bet ir meninio mąstymo būdas. Kito tokio nėra ir nebus.

Teatras *Meno fortas* ir Valstybinis jaunimo teatras, kuriame 1980-aisiais Nekrošius pradėjo savo kūrybinį kelią, lapkričio 21–30 d. kviečia į renginį *Eimuntas Nekrošius. Paskutiniai*.

Paskutiniai lietuviški Nekrošiaus darbai, jo *Meno forto* kūrybiniam etapui skirta paroda, tarptautinė konferencija, susitikimai su režisieriaus spektaklių bendrakūrėjais, filmų peržiūros reziumuoja vieno unikaliausių mūsų menininkų kūrybinį palikimą.

Paskutiniųjų programoje bus parodyti spektakliai *Jobo knyga*, *Inferno-Paradiso*, *Boriss Godunovas*, *Bado meistras*, *Cinkas*, *Kalės vaikai*, sukurti *Meno forte*, Nacionaliniame dramos teatre, Klaipėdos dramos teatre ir Valstybiniame jaunimo teatre.

Paroda *Eimunto Nekrošiaus meno fortas* birželio 7 d. buvo atidaryta Neapolio tarptautiniame festivalyje (Italija), o spalio mėn. pristatoma teatro festivaliuose Sankt Peterburge (Rusija) ir Liubline (Lenkija). Vilniuje ji veiks Nacionalinėje dailės galerijoje nuo lapkričio 21 d. iki metų pabaigos.

Tarptautinė konferencija *Eimuntas Nekrošius DABAR* vyks lapkričio 29–30 dienomis. Konferencijoje bus siekiama ne tik permąstyti praeitį, bet ir panagrinti Nekrošiaus teatro fenomeno kontekstą bei įtakas teatro dabarčiai ir galbūt ateičiai. Konferencijoje dalyvaus ir pranešimus skaitys šiuolaikinio teatro

tyrėjai Hansas-Thiesas Lehmannas (Vokietija), Eleni Varopoulou (Graikija), Lukaszas Drewniakas (Lenkija), Arturas Duda (Lenkija), Valentina Valentini (Italija), Marina Davydova (Rusija), Nikolaj'us Pesochinsky'is (Rusija), Ramunė Marcinkevičiūtė, Rasa Vasinauskaitė, režisieriai Kristianas Smedsas (Suomija) ir Oskaras Koršunovas.

Eimuntas Nekrošius. Paskutiniai. Įsižiūrėti, įsiklausyti ir apmąstyti.

2019 m. lapkričio 21–30 d. Vilnius

Programa:

Lapkričio 21 d. (ketvirtadienis)

Tylos Monologai
Teatro *Meno fortas* spektaklis
18.30 val. Teatras *Meno fortas*

Lapkričio 22 d. (penktadienis)

Parodos Eimunto Nekrošiaus meno fortas
atidarymas
17.00 val. Nacionalinė dailės galerija

Lapkričio 23 d. (šeštadienis)

Saulius Šaltenis *Kalės vaikai*
Klaipėdos dramos teatro spektaklis
19.00 val. Valstybinis jaunimo teatras

Lapkričio 23 d. (šeštadienis)

Jobo knyga
Teatro *Meno fortas* spektaklis
18.30 val. Valstybinis jaunimo teatras

Lapkričio 24 d. (sekmadienis)

Susitikimas su spektaklių kūrėjais
18.30 val. Teatras *Meno fortas*

Lapkričio 25 d. (pirmadienis)

Filmo *Kuriant Qudsja Zaher* peržiūra,
susitikimas su kūrėjais
19.00 val. Kino centras *Skalvija*

Lapkričio 26 d. (antradienis)

Aleksandr Puškin *Boriss Godunovas*
Lietuvos nacionalinio dramos teatro
spektaklis
18.30 val. Valstybinis jaunimo teatras

Lapkričio 27 d. (trečiadienis)

Susitikimas su spektaklių kūrėjais
18.30 val. Teatras *Meno fortas*

Lapkričio 28 d. (ketvirtadienis)

Dante Alighieri *Inferno-Paradiso*
Teatro *Meno fortas* spektaklis
18.30 val. Valstybinis jaunimo teatras

Lapkričio 29 d. (penktadienis)

Konferencija *Eimuntas Nekrošius. DABAR*
10.00–18.00 val. Nacionalinė dailės galerija

Lapkričio 29 d. (penktadienis)

Franz Kafka *Bado meistras*
Teatro *Meno fortas* spektaklis
18.30 val. Valstybinis jaunimo teatras

Lapkričio 30 d. (šeštadienis)

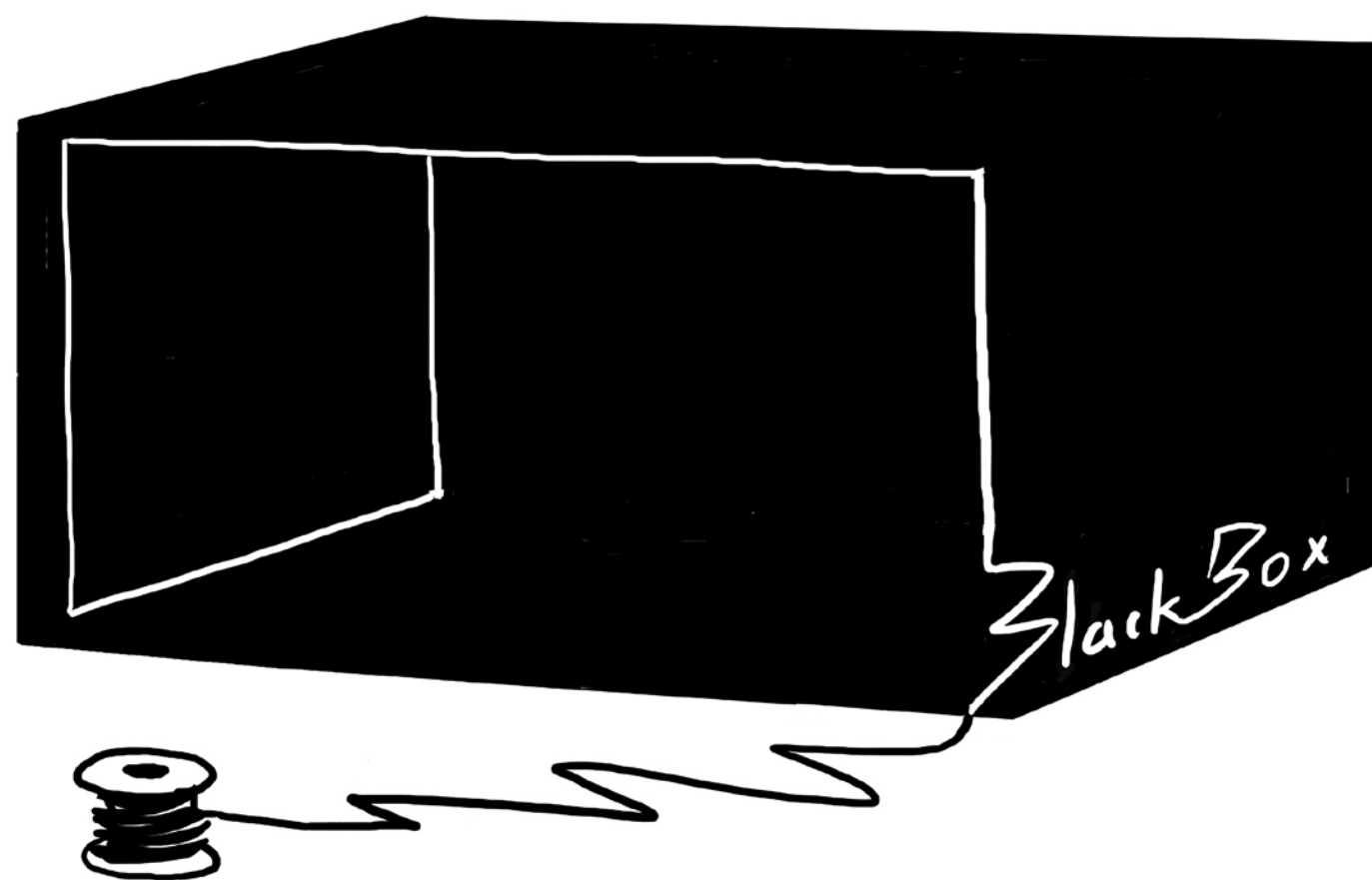
Filmo *Eimuntas Nekrošius. Tėvo kėdė*
premjera, susitikimas su kūrėjais
14.00 val. Valstybinis jaunimo teatras

Cinkas (Zn) pagal Svetlanos Aleksijevič
knygas

Valstybinio jaunimo teatro ir teatro
Meno fortas spektaklis
18.30 val. Valstybinis jaunimo teatras

Black Box

Black Box

Jaunųjų menininkų bendradarbiavimo ir sklaidos platforma *Black Box* suprantama kaip pirminė klasikinė teatro matrica su aiškiais ribomis ir taisyklėmis, galinti tapti erdve įvairiems scenos meno veiksams – spektakliams, interaktyviems projektams, instaliacijoms, performansams, atvira eksperimentui bei meninei rizikai. Apibrėžta *Black Box* sąvoka suteikia jaunesiems menininkams laisvę transformuoti erdvę per kūrybos procesą.

Šioje platformoje kartu su tarptautinę reputaciją pelniusiais teatrais *TR Warszawa* ir *Volksbühne Berlin*, taip pat su partneriais Baltijos šalyse – Latvijos naujojo teatro institutu ir Estijos *Vaba Lava* teatru – plėtojamas bendras projektas *Baltic Transfer*, kuriame per kūrybines dirbtuves ir (arba) sklaidos koprodukcijas siekiama didesnio jaunųjų Lietuvos talentų matomumo tarptautinėje erdveje ir aktyvaus dalyvavimo tarptautinėje teatro bendruomenėje, gvildenant šiandien aktualias temas.

Black Box vitrina

2019 metų lapkričio 5–9 dienomis Jaunimo teatras kviečia į jaunųjų menininkų spektaklių bei eskizų vitriną.

Black Box vitrinos metu bus parodyti du naujai jaunųjų režisierių spektakliai – režisierės Kamilės Gudmonaitės dokumentinis garso spektaklis *Sapnavau sapnavau* ir Eimunto Nekrošiaus mokinio Adomo Juškos naujausias darbas *Fikcijos*. Taip pat bus pristatyti keturių naujų rengiamų darbų eskizai: šio sezono teatro rezidentų Eglės Švedkauskaitės *Žmogus iš žuvis*, Ievos Kaniušaitės *Mama* skaitymai pagal rusų dramaturgės Asios Vološinos pjeses, Adomo Juškos *Miego brolio* skaitymai bei garso menininko Arturo Bumšteino eksperimentinis audiopasirodymas *Kalkverkas. Skaitymo grupė*. Vitrinos svečiai taip pat turės galimybę pamatyti ir teatro spektaklius *Vienos miško pasakos* (rež. Yana Ross), *Balkonas* (rež. Eric Lacascade), *Apie Baimes* (rež. Olga Lapina).

Visi vitrinos spektakliai bus rodomi su anglškais subtitrais.

Black Box vitrinos programa

Lapkričio 5, antradienis

Mama skaitymas, 17.00 val., kitos teatro erdvės

Žmogus iš žuvis skaitymas, 20.00 val., Salė 99

Lapkričio 6, trečiadienis

Kalkverkas. Skaitymo grupė skaitymas, 15.00 val., Salė 99

Vienos miško pasakos, 18.30 val., Didžioji salė

Lapkričio 7, ketvirtadienis

Fikcijos, 16.00 val., Salė 99

Lapkričio 8, penktadienis

Miego brolis skaitymas, 15.00 val., Salė 99

Balkonas, 18.30 val., Didžioji salė

Lapkričio 9, šeštadienis

Apie Baimes, 13.00, 13.30, 14.00, 14.30 val., teatro fojė

Sapnavau sapnavau, 15.00, 17.00, 19.00 val., Salė 99

Mama

Dramaturgė Asia Vološina
Skaito Ieva Kaniušaitė

Pagrindinei šios monodramos veikėjai kiekvienas gimtadienis sukelia skausmą ir įsiūtį. Kai mergaitei buvo vos keleri metai, nuo vėžio mirė jos mama, palikdama keletą laiškų, kuriuos dukra turės perskaityti per ateinančius savo gimtadienius. Juose – linkėjimai gimtadienio proga ir mamos vizijos, koks turėtų būti tolesnis dukters gyvenimas. Tačiau tai, apie ką motina svajavo ir tikėjosi, labai skiriasi nuo realybės...

Žmogus iš žuvis

Dramaturgė Asia Vološina
Režisierė Eglė Švedkauskaitė
Aktorai: Viktorija Kuodytė, Asta Zacharovaitė, Ieva Kaniušaitė, Simonas Storpirštis, Aleksas Kazanavičius, Matas Dirginčius

Eglė Švedkauskaitė: „*Žmogus iš žuvis*“ – lingvistinis labirintas, naktį išsiveržiančių išpažinčių tinklas, iškalbamas moterų lūpomis ir išgirstamas vyrų ausimis. Tai gan retas atvejis dramaturgijoje. Pristatyti *Asios Vološinos pjesę man reiškia pakviesti žiūrovą į išsitempusį laiką, kurio rėmuose sklaidžiasi nerimas. Dėl savęs, dėl savo kūno, dėl savo vaiko, dėl šalies ir ateities. Tai proga įsigilinti į laisvės sąvoką – kas tai yra nedemokratinėje aplinkoje? Mano nepaklusnumas ar nesipriešinimas? Ar susitaikymas ir cinizmas, nukreiptas į pūvančią santvarką, nėra savęs įkalinimo forma? O priklausomybė nuo iliuzijų ir neišsipildančių troš-*

kimų, bejėgystė, nedrąsa imtis veiksmų ir vilties laukimas – visa tai juk irgi apynasris laisvei, galbūt dar ankštesnis nei tas, kurį žmogui uždeda sistemos ir ideologijos.

Realybė (ir valstybė) šioje pjesėje – opresyvi, ji ateina į namus, kuriuos pjesės personažai naviiai laiko pakankamai tvirta barikada, ir pasiima tai, ką nori. Bet jei tu atsiveri savo bute nuo kasdienybės, ar nedarai paslaugos pačiai sistemai? Tu atsitrauki. Suvokęs savo stovėjimo mitinge absurdiškumą, skubi į saugų citatų ir svajonių pasaulį namuose. Nevaldomos agresijos, kurią propaguoja šiandieninė Rusija, akivaizdoje įžūlu taip klausti, bet „Žmogus iš žuvis“ leidžia pasvarstyti: kokio prasmė eiti į aikštes, kai eilinio piketo scenarijų žinai atmintinai? Jeigu nuojauta vis garsiau kužda, kad turi reikalą su mirusia šalimi, kurios kinas atšalo dar iki tau gimstant?

Asia Vološina – aktyvi jaunosios kartos Rusijos dramaturgė. 2018 m. išleistas jos pjesių rinkinys *Miršta choras. Keturių pjesės apie Rusiją*, į kurį įtraukta ir pirmą kartą Lietuvoje pristatoma pjesė *Žmogus iš žuvis* (2016 m.). Režisieriaus Jurijaus Butusovo spektaklis pagal šią pjesę 2018 m. tapo ne tik Maskvos dailės teatro, bet ir viso teatro sezono įvykiu.

Eglė Švedkauskaitė baigė teatro režisūrą Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (vadovas Jonas Vaitkus). Debiutavo su spektakliu *Heda Gabler* (2017 m., Lietuvos rusų dramos teatras). 2018 m. *Spoletto* festivalyje (Italija) laimėjo *Jaunojo Europos teatro* prizą. Jos kūrybai būdingi šiuolaikinės visuomenės tyrimai, per komiškas stereotipines situacijas atskleidžiantys atpažįstamą šių dienų pasaulio tikrovę.

Kalkverkas. Skaitymo grupė

Režisierius Arturas Bumšteinas
Aktorai: Emilija Jaujininkaitė, Jonė Dambrauskaitė, Mantas Zemleckas, Sergejus Ivanovas
Scenos dailininkė Viktorija Damerell

Arturas Bumšteinas: *Scenoje keturi aktoriai-muzikantai klausosi savo pačių įrašytų balsų, skaitančių Thomo Bernhardo knygos „Kalkverkas“ fragmentus. Iš nuogirdų sukonstruotame tekste pasakojama apie niekaip nepradedamą rašyti knygą – traktatą apie klausą, o aktoriai-muzikantai, įdėmiai besiklausydami pačių savęs, tuo pat metu bando sukurti dainą. Gyvai scenoje kuriama daina, meditatyvios, beveik ritualinės skaitymo intonacijos, radijo laidos vedėjui paklusnūs balsai, nesibaigianti, nors ir niekad neprasidedanti istorija...*

Thomas Bernhardas – vienas žymiausių XX a. austrų rašytojų bei dramaturgų, o jo novelė *Das Kalkwerk* (*Kalkverkas*) yra sudėtinga, tačiau paprastai papasakota istorija žmogaus, kuris visą savo gyvenimą bando parašyti knygą, bet ši *idee fixe* galų gale sutraiško patį protagonistą bei jo šeimą. Ši siurrealistinė menininko drama sklaidžiasi vienos nesibaigiančios pastraipos ritmu, o visuomenė toliau abejingai funkcionuoja, kiekvienam joje atliekant savo rolę.

Arturas Bumšteinas – menininkas, dirbantis su garsu. Jis domisi garso antropologija bei savadarbiais kūrybos metodais. Dirba muzikos, parodų ir performanso meno, teatro bei radijo meno disciplinų sankryžose. Jo darbai buvo pristatyti tokių institucijų kaip *Holland Festival*, *Unsound*, *Ultraschall*, *Cricoteka*, *Operomanija*, *Deutschlandfunk Kultur*,

Valstybinis jaunimo teatras
Arklių g. 5, LT-01305, Vilnius
www.jaunimoteatras.lt

Teatro vadovas Audronis Liuga

Rėmėjas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

Bilietus platina

Informaciniai rėmėjai:

Vilniaus diena